

ELS CONSUMIDORS A BALEARS (XXI)

DE NOU, TENDÈNCIA A LA BAIXA

Com és habitual a finals d'any, volem analitzar la confiança dels consumidors a les illes. Enguany, aquesta investigació ens servirà per comprovar si hi ha coincidència entre els missatges de recuperació econòmica llançats pel Govern i la percepció dels ciutadans de les illes.

El primer que crida l'atenció és la ruptura de la tendència a l'alça registrada durant els darrers anys en la confiança dels consumidors, el que vol dir que la immensa majoria és encara molt enfora de reflectir l'optimisme dels que asseguren que el pitjor de la crisi ja ha passat, que la recessió econòmica queda enrere i que l'evolució de les grans xifres, com la prima de risc o el PIB, ens permeten mirar el futur amb més confiança. Els seus arguments són que, un cop sanjada l'economia, a base d'austeritat i retallades, i frenada la destrucció de llocs de feina, ara toca créixer. De fet, el principal missatge del nou govern es basa en mantenir el mateix camí per consolidar la recuperació i poder crear ocupació.

Així doncs, el nombre de persones aturades continua sent molt elevat, el consum intern mostra una lleugera tendència a l'alça però encara insuficient i els serveis públics han quedat molt tocats per les polítiques aplicades fins ara.

I els illencs, com veuen aquesta situació? Comparteixen la visió del govern? Tenen confiança en el futur? El Quadern intenta respondre a aquestes preguntes, com és habitual, amb els resultats més significatius desglossats per illes.

A la taula següent es reflecteixen les valoracions que fan els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears de l'economia en el present i les perspectives que tenen a curt i mig termini. A més, i per facilitar les comparatives, s'ofereixen les mateixes dades a nivell estatal (CIS, baròmetre d'octubre de 2015). Com solem fer en les nostres publicacions, trobareu els resultats desglossats per illes (veure pàgina 2).

Com es pot comprovar, a Balears la percepció sobre la situació econòmica actual no és tant negativa com al conjunt de l'estat espanyol: el percentatge dels que afirmen que la situació és dolenta és uns tres punts inferior a les illes. En qualsevol cas, cal destacar que les opinions negatives continuen sent, amb molta diferència, majoritàries: dos terços dels espanyols i sis de cada deu illencs veuen amb negativitat la situació actual de l'economia).

Per altra banda, una majoria considera que la situació econòmica de les Illes

Balears durant l'any 2017 serà molt similar a l'actual (37,1%), enfront dels que creuen que millorarà (23,7%) o que encara anirà a pitjor (15,5%). Aquest darrer percentatge és menor que el registrat a nivell estatal, però més elevat que el de la investigació de l'any passat. A més, un 23,7% dels illencs s'instal·la en la incertesa, declarant que no saben quin camí pot prendre la nostra economia.

Darrere aquesta nova baixada en la confiança dels consumidors hi trobam, entre altres, factors com l'elevada inseguretat laboral, concretada en les xifres d'atur (70.000 persones en temporada alta) i en la creixent precarietat; les dificultats en l'economia domèstica de moltes famílies, que en molts de casos es veuen incapaces de fer front als compromisos econòmics adquirits; la sempre imprevisible situació econòmica internacional; la insuportable manca de confiança en què els nostres polítics, d'un i un altre signe, siguin capaços d'aportar solucions efectives a la crisi; o la cada cop major transversal preocupació pel futur dels fills.

SITUACIÓ ECONÒMICA A BALEARS I A ESPANYA

	ACTUAL			DURANT 2017			
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS
ESPANYA	4,0%	31,6%	64,1%	19,3%	39,8%	23,0%	17,9%
ILLES BALEARS	6,4%	32,7%	60,9%	23,7%	37,1%	15,5%	23,7%

TAULA 1

Font: Baròmetre CIS. Octubre 2016 / Baròmetres Gadeso. Novembre 2016

LES PERCEPCIONS, ILLA PER ILLA

Tal com hem dit abans, i com és habitual a les investigacions publicades als Quaderns Gadeso, a continuació oferim els resultats de la primera pàgina desglossats per illes, doncs consideram que, si bé cap territori no destaca precisament per l'optimisme envers el futur econòmic, les diferències observades són prou significatives.

Com es pot comprovar a les taules següents, **Eivissa** és l'illa que presenta una visió menys negativa, tant en el que fa referència a la situació actual com a les expectatives econòmiques a curt i a mig termini (quasi un 30% preveu millores al llarg de 2017).

Per part seva, **Mallorca** es situa en valors molts semblants a la mitjana: la immensa majoria qualifica la situació com a dolenta i creu que no canviarà de manera rellevant a curt o mig termini, encara que creixi el percentatge dels que diuen no saber què pot passar en els propers mesos.

En canvi, a **Menorca** és on es registra un major percentatge de persones que qualifiquen la situació de dolenta (66,9%). A més, les dades reflecteixen que els menorquins no preveuen canvis significatius, i han augmentat els que veuen el futur més negativament.

Per últim, **Formentera** presenta una situació similar a la d'Eivissa: no s'escapa de la negativitat (57% "dolenta") però el percentatge dels que creuen que la situació econòmica de l'illa millorarà l'any que ve i durant 2018 és superior a la mitjana.

SITUACIÓ ECONÒMICA MALLORCA

ACTUAL			DURANT 2017				A PARTIR DE 2018			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
6,4%	32,7%	60,9%	23,4%	37,2%	15,4%	24,0%	26,1%	40,6%	9,0%	24,3%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2016

SITUACIÓ ECONÒMICA MENORCA

ACTUAL			DURANT 2017				A PARTIR DE 2018			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
4,3%	28,8%	66,9%	21,8%	38,4%	17,9%	21,9%	24,8%	38,2%	11,2%	25,8%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2016

SITUACIÓ ECONÒMICA EIVISSA

ACTUAL			DURANT 2017				A PARTIR DE 2018			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
7,9%	36,2%	55,9%	27,5%	35,2%	13,8%	23,5%	29,4%	40,2%	7,5%	22,9%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2016

SITUACIÓ ECONÒMICA FORMENTERA

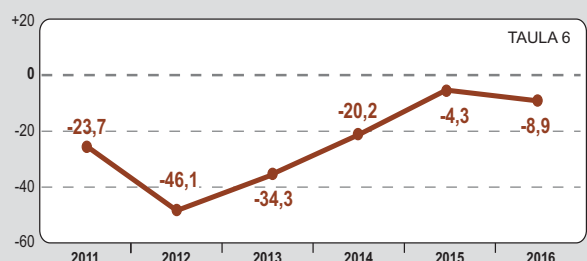
ACTUAL			DURANT 2017				A PARTIR DE 2018			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
7,5%	35,5%	57,0%	26,5%	38,3%	16,0%	19,2%	28,1%	43,9%	6,9%	21,1%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2016

ES ROMP LA CORBA ASCENDENT

L'Índex de Confiança dels Consumidors, després de l'espectacular caiguda registrada de l'any 2012, registrava una corba positiva. No obstant, aquesta tendència s'ha romput enguany, sobretot per una major negativitat en les expectatives envers l'economia domèstica. Encara és prest per afirmar si aquest canvi és puntual o es mantindrà en el temps, però almenys deixa veure que la recuperació econòmica no és (o no es percebuda com) tan ferma ni extesa com alguns afirmen.

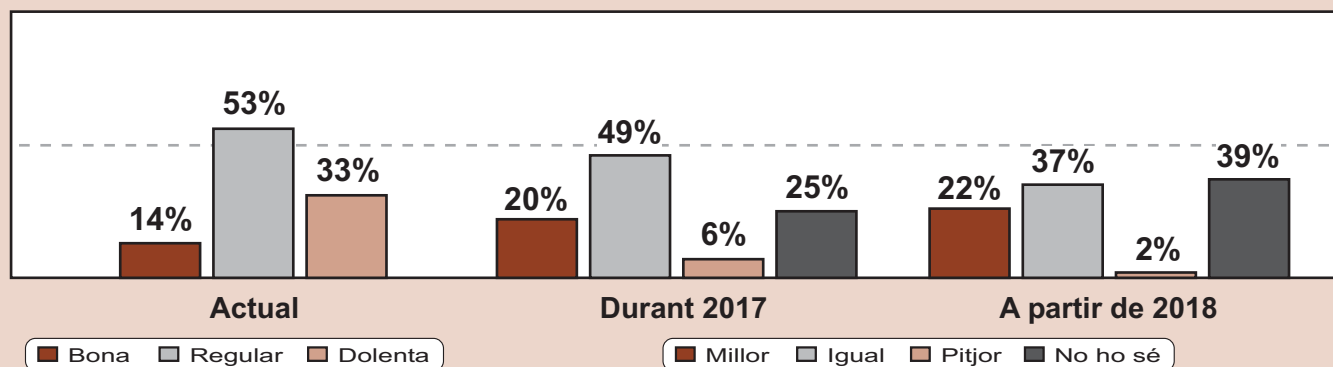
ÍNDEX DE CONFIANÇA DELS CONSUMIDORS

Font: Baròmetres Gadeso, Novembre 2016

TAULA 7

VALORACIÓ DE L'ECONOMIA DOMÈSTICA ACTUAL

Font: Baròmetres Gadeso, Novembre 2016

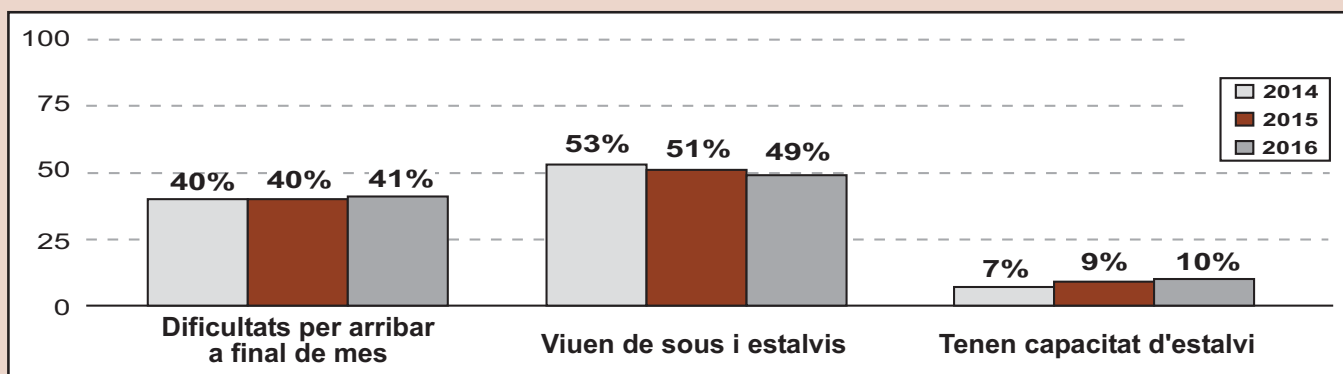
Com es pot veure a la taula número 7, una majoria de ciutadans qualifica la seva economia familiar amb un **regular** i, encara més preocupant, un terç afirma que és **dolenta**. Val a dir que, juntament amb les dades de les pàgines anteriors, els illencs veuen la seva situació familiar actual amb una mica més de negativitat que en la investigació de l'any passat.

Per tant, la negativitat i sobretot la incertesa juguen de nou un paper important quan es demana a la ciutadania

que faci una previsió a curt i mitjan termini: un de cada quatre entrevistats assegura que no sap què pot passar amb la seva economia domèstica al llarg de **2017**, percentatge que s'eleva fins un 39% si parlem de **2018**. El percentatge d'optimistes amb prou feines supera el 20%, el que demostra que una majoria de la població no veu una **sortida clara a la crisi** i que, en general, desconfia de l'efectivitat de les impopulars mesures adoptades (basades en l'austeritat) i dels missatges optimistes llançats actualment pel govern central.

TAULA 8

SITUACIÓ ECONÒMICA DE LES LLARS

Font: Baròmetres Gadeso, Novembre 2016

La taula número 8 ens mostra com cada cop són menys les famílies de les illes que poden **viure dels seus sous i estalvis**, percentatge que ha anat disminuint des de l'inici de la crisi, com es pot comprovar en els Quaderns Gadeso publicats sobre la temàtica (el darrer, el número 286, de novembre de 2015).

Ben al contrari, continua més o menys estable el nombre de les famílies que tenen **serioses dificultats per arribar**

a final de mes i, per tant, per poder fer front a les seves despeses més bàsiques o als compromisos econòmics adquirits (principalment, una hipoteca o un lloguer, però també préstecs de tot tipus).

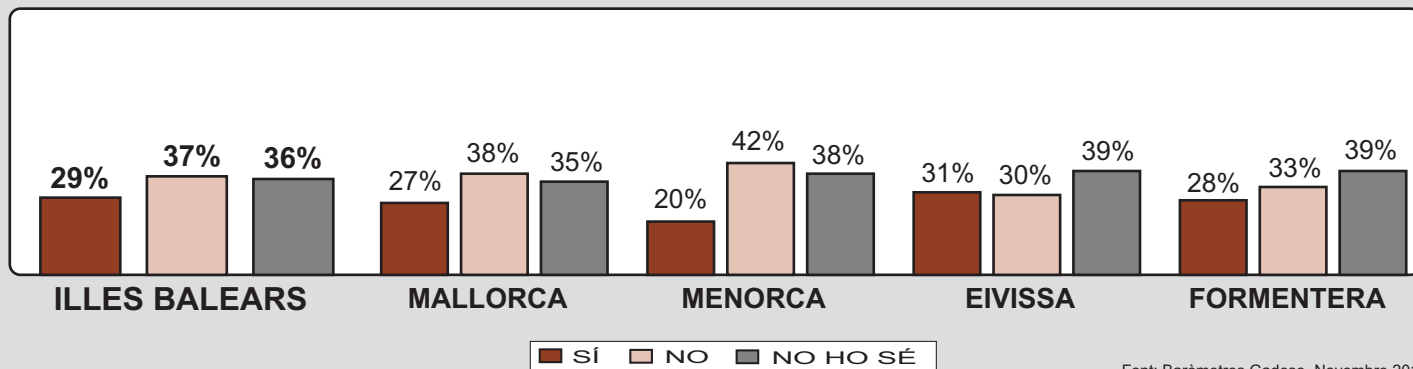
Finalment, creix progressivament l'escassa minoria de la població que té una certa **capacitat d'estalvi** (el percentatge s'ha incrementat en un punt en relació a la investigació anterior).

LA QÜESTIÓ LABORAL

La Fundació Gadeso ha seguit amb gran interès les actuacions del Govern Rajoy en matèria laboral, les seves possibles conseqüències i les reaccions que ha provocat. Avui hem volgut demanar a la ciutadania com veuen el futur laboral de les illes: creació d'ocupació i característiques del mercat laboral illenc.

TAULA 9

ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2017?

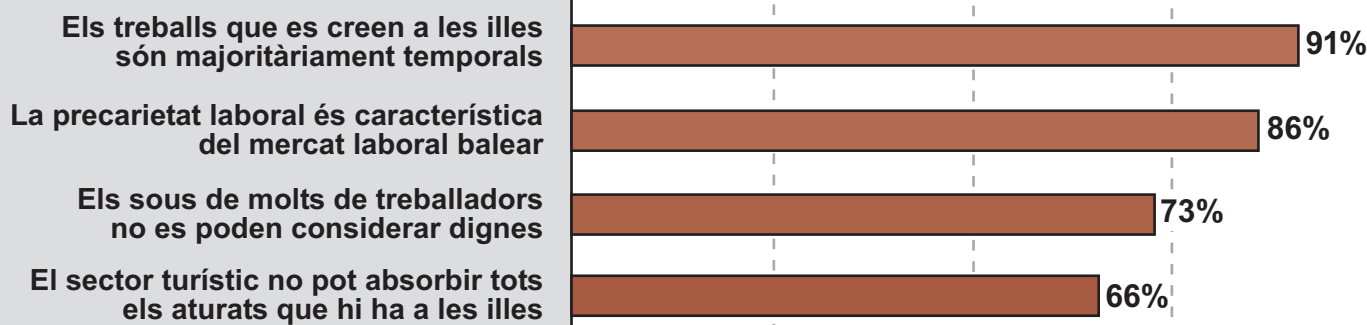
En referència a la creació de llocs de feina durant 2017, el pessimisme pareix dominar, doncs un 37% dels illencs creu que **no s'aconseguirà crear llocs de feina** en els propers 12 mesos, enfront del 29% que afirma el contrari. Si desglossam aquests resultats per illes, veiem que un altre cop **Menorca** és l'illa amb pitjors perspectives: un 44% dels entrevistats diu que no es podrà crear ocupació.

Per contra, entre un 28 i un 31% dels residents a les **Pitiüses** confia en que es creïn nous llocs de feina durant el 2017. Finalment, hem volgut dedicar un espai a les opinions ciutadanes sobre el **mercats laboral** illenc: com es pot veure, una gran majoria coincideix en qualificar els llocs de feina que es creen a Balears com a temporals, precaris i mal pagats.

TAULA 10

PERCEPCIONS SOBRE EL MERCAT LABORAL ILLENC

% respostes afirmatives

Tira'm els trastos!

Nou servei de recollida de trastos devora ca teva

EMBA
Mallorca - Eivissa - Formentera